



UKA 2022/9

26/10-2022

Anna Wangenheim

Inatsisartut Ombudsmandiata 2021-imut ukiumoortumik nalunaarutaata Inatsisartunit tusaatissatut tiguneqarnissaanik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisinut ataatsimiititaliaq)

(Siullermeerneqarnera aappasaaneerneqarneralu)

Demokraatit Inasisartut Ombudsmandiat 2021-mi suliniarsimaneranut qutsavigaat. Ombudsmandeqarneq innuttaasut inatsisitigut pisinnaatitaaffiisa nukittorsartuarnissaanut oqartussaasullu suliaminnik naammassisaqtuarnissaannik qularnaveeqqutipajaaq isigaat.

Uagutsinnut Ombudsmandeqarneq tamat oqartussaaneranut annertuumik ilaavoq, pingaartutullu isigaarput, innuttaasut naammagittaalliornissaminut tassunga periarfissaqarnerat.

Perusukkaluarparpullu, naammagittaalliuutit ikinnerpaaffimmiiinnissaat, taakku takutittarmassuk, pisortani sullissineq pitsasumik ingerlasoq. Ajoraluartumilli nassuerutigisariaqarparput, suli inuppassuaqarmat, naammagittaalliorntariaqartartunik. Taakkulu ajoraluartumik takutippaat, kommunini sullissineq ilaatigut arriillunilu amigaateqartoq. Ajornartorsiutaavoq, oqallisigisariaqagarpuit iliuuseqarficalugulu.

2021-imi Ombudsmandeqarfik 196-nik naammagittaalliuutinik tigusaqarsimavoq, taakkunannga 190-sit innuttaasut naammagittaalliornerannik tunngaveqartut. 2020-miit appariaalllassimapput, kisitsisilli suli, qaffasippallaarput. Pingaartumik ilanngukkaanni, suliassanngortut affai sinnerlugit, Ombudsmandeqarfimmitt arlaatigut iliuuseqarfingineqartussaasimammata.

Inatsisartut tungaanniit sakkortuumik kommuninut erseqqissartariaqarparput, sullissineq pitsaanerulerteriaqartoq sullarinnerusariaqartullu. Tassaniluuna innuttaasut inatsisitigut illersugaanerat pineqartoq.

Pingaartumik isornartuuvoq, suli kommunit sullissinissamut inatsisip malinniarnissaanut ajornartorsiuteqarmata allakkatigut aalajangikkat nalunaarutigisarnissaannut, innuttaasut piumasaqaatigigaangassuk suliani, innuttaasut tamakkiisumik taperserneqarsimatinngit. Tamannalu pisarluni naak, Ombudsmandip tamanna erseqqissartuaraluaraa ukiuni arlaqartuni.

Ajornartorsiullu aamma saqqummerpoq Ombudsmandip misissuineratigut kommunit meeqqanit angerlarsimaffiup avataanut inissiisarnerat angerlartitsisarnerallu pillugit sulianik ukkatarinninneratigut, tamanut nalunaarutigineqartoq upernaanerani 2022-mi. Tassani atuarneqarsinnaavoq:

"Ombudsmandip kommunit sulianik meeqqanut tunngasunik ilungersunartunik pingaaruteqartunillu suliarinninnerminni ajornartorsiuteqarajuttarnerannik paasinninnaera misissuinerup taassuma uppernarsarpa. Ombudsmandip paasisaa aamma unaavoq kommunit suli ilungersunartunik kukkussuteqartartut, kommunimmi paassisutissanik pissarsiniarnerminni misissuinernilluunniit meeqqap angerlarsimaffimi avataanut inissinneqarneranut imaluunnit meeqqap inissinneqarsimasup



angerlartinneqarneranut atatillugu piumasaqaataasunik ingerlatsiniarnerminni ajornartorsiuteqarajuttarmata. Ombudsmandip misissuineq tunngavigalugu paasinninnersa unaavoq kommunit aalajangiinerminnik suliammi illua'tungiusunut allakkatigut nalunaarutinik suliaq 2022-1 Meeqjanik inissiisarneq angerlartitsisarnerlu pillugit sulianik misissuineq 5. maj 2022 All. nr./notatnr.: 2021-901-0002-18 Sull./sagsbeh.: AG/KJ/jh >> 2 rinnittannginnerat annertoorujussusoq. Misissuinerup ilaatigut takutippaa sulianit inissiinernut tunngasunit 15-init misissorneqartunit suliani arfineq marlunni allakkatigut aalajangiinerit ilaatigut amigaataasut, sulianillu angerlartitsinernut tunngasunit 15-init suliani arfineq pingasuni allakkatigut aalajangiinerit amigaataasut. Ombudsmandi eqikkaalluni taamatuttaaq inerniliivoq kommunit meeqjanik angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasunik angerlartitsinermut atatillugu inissiiviusup oqaaseqataanik pissarsiniangippallaartartut. Taamaalilluni sulianit angerlartitsinernut tunngasunit 15-init misissorneqartunit suliani arfineq pingasuni inissiiviusup oqaaseqataanik pissarsiniartoqarsimanngilaq.”¹

Taamatuttaaq Ombudsmandip misissuinerata takutippaa, kommunit meeqqap inissinneqarnerani angerlarteqqinnejneranullu atasumik inatsisitigut piumasarineqartutut oqaloqateqartarnissanut pikkorippallaannngitsut. Tamanna pitsaanngilluinnarpoq, pingaaruteqarporlu, uagut Inatsisartut tungaannit tamanna pillugu kommuninut sakkortuumik qisuarinissarput.

Suliassat suliarineqartarnerannut inatsit ukiut 25-vit sinnerlugit atuutereerpoq, malittarisassani ajornaannerpaanut tunngaviusunullu ilaalluni. Taamaattumik Demokraatit paasuminaatsippaat, taassuma kommuneni sooq naammattumik malinneqartannginnera. Taamaattumillu Demokraatit sakkortuumik Naalakkersuisut kajumissaarniarpaat kommuninut attaveqaqqullugit qulakteerniarlugu, pissutsit isornaatillit taakku erngerlutik aaqqinnejnarnissaat.

Ernumanarpoq, sammisami tassani allanngortoqarsimaneranik takusaqarsinnaannginnerput.

Taamatut oqaaseqateqarluta Ombudsmandip 2021-imut nalunaarusiaa tusaatissattut tiguarput neriuutigalugu, nalunaarusiaq aammalu Ombudsmandip qanittukkut misissuiner aajornartorsiutit taakkartorneqartut aaqqinnissaannut atorneqassasoq taamaasilluni, innuttaasut inatsisitigut illorsorneqarnerat qaffaaffigineqarniassammatt.

¹ <https://www.ombudsmandi.gl/nutaarsiassat/2022/undersogelse-af-sager-om-anbringelse-og-hjemgivelse-af-boern-og-unge>